

Posudek oponenta diplomové práce

Studijní program: Informační studia a knihovnictví (ÚISK - FF UK)

Název práce: Kompetence učícího knihovníka

Autor práce: Bc. Martin Ouřada

Vedoucí práce: PhDr. Hana Landová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Radka Římanová, Ph.D.

Práci doporučuji k obhajobě

Navržené hodnocení: velmi dobře (61 bodů)

Diplomové práce

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Možné hodnocení
metodologie a věcné zpracování tématu	<i>hodnotí se zvládnutí obsahové (věcné) stránky práce, splnění zadaného úkolu, využití výzkumných metod apod.</i>	25 z 40 bodů
<p>Předkládaná diplomová práce se zabývá tématem kompetencí „učícího knihovníka“. V úvodu jsou uvedeny cíle práce:</p> <p>a) <i>Stručný přehled dosavadních zahraničních rámců ...</i> Tento cíl by splněn, i když v uvedených příkladech se mísí pohled na jedince – učícího knihovníka a knihovnu jako „učící pracoviště“</p> <p>b) <i>Popis současného stavu profilování profese v českém prostředí a možnosti profesní přípravy ...</i> Tento cíl byl splněn, autor se omezil na analýzu možností VŠ studia na Univerzitě Karlově a v Masarykově univerzitě, opominut je studijní program Opavské univerzity a není provedena analýza na středních a vyšších odborných školách.</p> <p>c) <i>Praktická část se pokusí mapovat požadavky praxe i představy knihovníků o vhodných kompetencích...pro výkon této profesní role a rovněž faktory, které rozvoj těchto kompetencí ovlivnily a ovlivňují ...</i> Tento cíl se podařilo splnit částečně, ve výzkumu nebyl dotazován nikdo, kdo by ovlivňoval požadavky praxe, tj. zadavatel/příjemce této služby – např. učitel, akademický pracovník, úředník MŠMT; ředitel školy - dotazováni byli pouze knihovníci/lektori, kteří prezentovali své představy a názory. Rozhovor s Pavlínou Mazáčovou jako průkopnicí pedagogického působení knihovníků nelze považovat za dostatečné pro mapování požadavků praxe.</p> <p>Jedná se o rozsáhlý, a ne zcela strukturovaný text. Jestliže diplomová práce hledá odpověď na konkrétní otázku, pak oponentce již na začátku chybí jasné vymezení termínu „kompetence“, jak jej vnímá autor a jak s ním práci dále pracuje (zejména ve výzkumné části). Tento termín je mnohovýznamový, může být např. chápán jako komplex znalostí a vnitřních osobnostních předpokladů, jako přesné určení podmínek pro výkon povolání, či dokonce (právní výklad) odpovědnost a pravomoc. Autor neuvádí v práci definici (doporučuji doplnit v rámci obhajoby) a sám užívá i dalších termínů „role“ (např. „role učícího knihovníka“, „rysy profesní role“ nebo v úvodu „profilování profese“).</p> <p>Pro pochopení cíle práce by bylo vhodné definovat i širší rámec vztahu termínu „kompetence“ v kontextu termínů „vědomost“, „dovednost“, „postoj“, „zkušenost“, „odborná znalost“. Takto se výzkum zabýval velmi širokou oblastí a výsledky jsou nejednoznačností termínu „kompetence“</p> <p>Otázka k obhajobě: Jakou definici považoval autor pro svou práci za relevantní? V kapitole 3.3.2 jsou uvedeny <i>Výzkumné otázky a podotázky</i>. Zde je třeba si ujasnit termín „výzkumná otázka“. Výzkumná otázka je formulací problému, pro rozsah práce i typ výzkumu</p>		

diplomová práce jsou dostatečným počtem položení si tří/pěti základních konkrétních otázek, uvádění podotázek je však spíše popisem struktury rozhovoru.

Autor rozhovory, ze kterých vycházel ve svých případových studiích, koncipoval jako tematicky širší interview o zkušenostech, postojích a pracovním zapojení do lektorování jednotlivých respondentek (správně uplatněná metodika!). Metoda širokého příběhu samozřejmě podporuje získání poznatků, rozhovory přináší mnoho podnětného, ale nekorespondují přesně s teoretickou částí práce, kde jsou popsány různé kompetenční profily „učících knihovníků“.

Otázka k obhajobě: Jak byly respondentky seznámeny s teoretickou částí práce, kompetenčními profily ze zahraničních zdrojů?

Kapitola 3.7.1 *Zodpovězení výzkumných otázek* je souborem úryvků z rozhovorů. Právě tato kapitola klade před čtenáře otazník, zda se jedná již o vyhodnocení výzkumu a zodpovězení výzkumných otázek? Ukáže se, že nikoli. Oponent chápe snahu autora doložit všechny etapy svého výzkumu, ale vhodnější by bylo odkazovat na přepsané části rozhovorů, které jsou součástí práce. Lze využít např. metodu číslovaných odstavců, pokud chce autor přímo doložit, v které části rozhovoru je uvedena ta či ona skutečnost.

V kapitole 3.1 *Výzkumný problém* jsou definovány výzkumné otázky, které jsou zodpovídány v kapitole 3.7.2 *Komparace případových studií*.

Pro diplomovou práci má v tomto případě vysoký význam kapitola 4 *Závěr*, kde autor shrnuje své poznatky. Tento text by bylo vhodné rozdělit do více odstavců, případně doplnit nadpisy odstavců. Na konci práce by očekávala oponentka jednoznačnou odpověď např. otázku *Jaké kompetence má mít učící knihovník, který pracuje v české knihovně?*

Příloha práce č. 7.4 *Strukturovaný přehled kompetencí učícího knihovníka* je sumářem kompetencí a mohla by být např. vhodným materiálem pro rozhovory s knihovníky, kteří by označovali význam té, či oné kompetence pro „učícího knihovníka“.

Oponentka nemá výhrad k metodice výzkumu, nicméně má výhrady k prezentaci jeho výsledků, viz výše.

přínos a novost práce	<i>hodnotí se přínos a novost práce pro informační vědu v ČR</i>	10 z 20 bodů
Práce je přínosná zejména díky tomu, že shromáždila osobní výpovědi několika osobností českého knihovnictví, které můžeme považovat za průkopníky „učícího knihovnictví“. Přínosem je kapitola 3.7.2 <i>Komparace případových studií</i> . Jedná se o práci na aktuální téma a neměla by být opomenuta při sledování vývoje této oblasti knihovnictví.		
citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	<i>hodnotí se zejména využití odkazů a pramenů v textu, korektnost citování; hodnotí se využití cizojazyčných pramenů; (v případě plagiátů je student vyřazen ze studia bez další obhajoby)</i>	16 z 20 bodů
Práce je podpořena studiem relevantních, aktuálních českých i zahraničních zdrojů. Autor využívá v odkazech v textu tzv. harvardský styl citování, seznam literatury však vyhledání podle těchto údajů nepodporuje, tj. za prvním údajem citace není rok. To však považuje oponentka za detail.		
slohové zpracování	<i>hodnotí se čtivost textu, skladba vět, odborný styl vyjadřování, rozsah práce</i>	5 z 15 bodů
Tento aspekt diplomové práce považuje oponentka za nejvíce problematický, autor shromáždil velké množství poznatků a napsal mnoho slov. Práce však není dostatečně strukturovaná, čtení vyžaduje vysokou míru pozornosti, chybí přehledné zodpovězení výzkumných otázek. Tudíž je možné, že i přes snahu diplomovou práci číst opakovaně a pozorně, ušel oponentce nějaký aspekt		

práce, který je připomínkován v tomto posudku. V tom případě prosí oponentka o vysvětlení u obhajoby.		
gramatika textu	<i>hodnotí se gramatická úroveň práce, hrubky, čárky ve větách apod.</i>	5 z 5 bodů
Počet typografických a podobných chyb v této práci nepřesahuje míru přijatelnou pro tento typ kvalifikační práce.		
CELKEM		61 ze 100 bodů

Hodnocení dipl. prací

Bodový zisk za práci	Hodnocení
0-50 bodů	Neprospěl, nedoporučeno k obhajobě
51-60 bodů	Dobře (3)
61-80 bodů	Velmi dobře (2)
81-100 bodů	Výborně (1)